

Ἡ στάσις τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου

ἐναντι τῶν αἰρετικῶν καί ὁ ἀναβαπτισμός.

Από τον Αρχιμανδρίτη Μάξιμο, Ηγούμενο της Ι.Μ. Αγίου Διονυσίου του Εν Ολύμπω

Από την Εισήγηση στο συνέδριο:
«ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ
ΓΕΝΕΣΗ - ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ - ΔΙΑΨΕΥΣΕΙΣ»
20 - 24 Σεπτεμβρίου 2004

(Το κείμενο σε pdf αρχείο)

Ὁ ἅγιος Νικόδημος, γνήσιος ἀπόγονος τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀκολουθεῖ τὴν διδασκαλία τῆς Ὁρθοδοξίας στηριζόμενος στοὺς Ἁγίους καὶ Θεοφόρους Πατέρες. Ἡ διδασκαλία του ἀπορρέει ἀπὸ τὸν ἀσκητικὸν του βίον, ἀπὸ τὴν ἀμεσότητα προσεγγίσεως τοῦ Θεοῦ, διὰ τῶν μυστηρίων καὶ τῆς προευχῆς καὶ ἀπὸ τὴν βαθυτάτην θύραθεν καὶ θεολογικὴ γνώση πού ἀπέκτησε μὲ τὸν ἀπέραντο καὶ σπανίας δεκτικότητος καὶ συστηματικότητος χαρισματικὸ νοῦ του, λέγεται ὅτι τὸ 85% τῶν ἀναγνωσμάτων του τὰ συγκρατοῦσε μὲ τὴν πρώτη ἀνάγνωση. ἔχοντας αὐτὰ τὰ βασικὰ στοιχεῖα καὶ τίς πνευματικὲς προϋποθέσεις, ὡς φυσικὰ καὶ πνευματικὰ ἀποκτήματα, ἔγραψε συγγράματα πού ἐμπνέουν στὸν ἀναγνώστη πλήρη ἐμπιστοσύνη, περὶ τῆς βαθειᾶς θεολογικῆς ἐμπειρίας καὶ τοῦ χαρίζουν τὴ δυνατότητα νὰ γνωρίσῃ ὅλο τὸν πλοῦτο τῶν Πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, συστηματοποιημένο καὶ ἐμπλουτισμένο μὲ προσωπικὰ καὶ ἐμπειρικὰ σχόλια, πρωτοφανοῦς εὐστοχίας καὶ σπανίας διεισδυτικότητος. Οἱ ὀρθόδοξες θέσεις του εἶναι ξεκάθαρες, παρ' ὅλες τίς ἀντίξοες

συνθήκες μέσα στις οποίες έζησε και παρ' όλα τα διάφορα αντορθόδοξα Δυτικά ρεύματα, που κυκλοφορούσαν στην εποχή του.

Αλλά και η στάση του απέναντι στους αίρετικούς της Έκκλησίας είναι χαρακτηριστική και έμφορεϊται από το πνεύμα των μεγάλων Πατέρων της Έκκλησίας.

Για τό θέμα τοῦ ἀναβαπτισμοῦ, πού μοῦ ἀνετέθη νά παρουσιάσω στό παρόν συνέδριο, ὁ ἅγιος Νικόδημος κάνει ἐκτενέστατα σχόλια, στηριζόμενος στους ἐξῆς Κανόνες : 1) στόν μστ' (46) τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, 2) στόν ζ' (7) τῆς Δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί 3) στόν #ε' (95) τῆς ἕκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

1. Ὁ 46ος Ἀποστολικός Κανών λέγει ἐπί λέξει τά ἐξῆς : «Ἐπίσκοπον ἢ Πρεσβύτερον αἰρετικῶν δεξαμένους βάπτισμα ἢ θυσίαν, καθερεϊσθαι προστάσσομεν, τίς γάρ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς βελίαν; ἢ τίς μερίς πιστῶ μετά ἀπίστου;».

Δέν μπορεῖ νά εἶναι ἀληθινόν τό βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν καί σχισματικῶν σχολιάζει ὁ Ἅγιος Νικόδημος, ἀναφερόμενος στήν Σύνοδο τῶν 84ων Ἐπισκόπων τῆς, ὑπό τόν Ἐπίσκοπον Καρχηδόνοσ Κυπριανόν, ἡ ὁποία ἐξέδωσε κανόνες ἀναλόγους πρὸς τόν παραπάνω Ἀποστολικόν, γιατί δέν ὑπάρχουν πολλά βαπτίσματα. Σύμφωνα μέ τό Ἀποστολικό ρητό «Εἷς Κύριος, μία Πίστις ἔν Βάπτισμα», οἱ αἰρετικοί ἐφ' ὅσον δέν εἶναι μέσα στήν ἀληθινή πίστη τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δέν μποροῦν νά ἔχουν ἀληθινό Βάπτισμα. ἄν εἶναι ἀληθινό τό Βάπτισμα καί τῶν αἰρετικῶν καί σχισματικῶν, ἀληθινό καί τῶν Ὁρθοδόξων, τότε δέν θά ἔχωμε ἔν Βάπτισμα, καθώς ὁ Παῦλος βοᾷ, ἀλλά δύο, «ὅπερ ἀτοπώτατον». Αὐτῆς τῆς Συνόδου τόν κανόνα «ἐπεσφράγισε» καί ἡ ἕκτη Οἰκουμενική, μέ τόν β' κανόνα της, ὁπότε ὁ περί οὔ ὁ λόγος κανῶν ἀπό κανῶν τοπικῆς γίνεται κανῶν οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Αλλά καί ὁ Φιρμιλιανός πού ἐχρημάτισε ἔξαρχος στήν Σύνοδο τοῦ Ἰκονίου καί τόν ὁποῖον ὁ Μ. Βασίλειος στόν α' κανόνα τόν ὀνομάζει «ἰδικόν του», ὡς Ἐπίσκοπον Καισαρείας ἀκυρώνει καί ἀπορρίπτει τό Βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν. «Δέν εἶναι δυνατόν», λέγει «νά ἰσχυρισθῆ ἢ νά πιστεύση κανεῖς ὅτι μόνον ἡ ἐπίκλησις τῶν τριῶν ὀνομάτων τῆς Ἁγ. Τριάδος εἶναι ἀρκετή πρὸς ἄφεσιν τῶν πλημμελημάτων καί πρὸς τόν Ἁγιασμόν τοῦ

Βαπτίσματος», ἄν πρῶτα καί ἐκεῖνος πού βαπτίζει δέν εἶναι ὀρθόδοξος. Συμφωνεῖ μέ τήν γνώμην αὐτήν καί ὁ Μ. Βασίλειος, τούς κανόνες τοῦ ὁποίου «ἐπεσφράγισεν» ἡ ἕκτη Οἰκουμενική Σύνοδος. «Ἀπώλεσαν, λέγει, τήν Χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἱ αἰρετικοί καί σχισματικοί καί διεκόπη ἡ μετάδοσις αὐτῆς ἀπό τήν στιγμήν πού ἀπεμακρύνθησαν ἀπό τήν Ἐκκλησίαν. Μεταβιβασθέντες δέ στήν τάξην τῶν λαϊκῶν, οὔτε χάρισμα πνευματικόν ἔχουν, οὔτε νά βαπτίζουν ἢ νά χειροτονοῦν ἔχουν ἐξουσίαν, καί οἱ ἐξ αὐτῶν βαπτιζόμενοι, πρέπει νά ξαναβαπτίζονται μέ τό ἀληθινόν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας βάπτισμα». Καί ἐνῶ μέ τόν α' κανόνα του ἀποδέχεται τήν γνώμην ὠρισμένων πατέρων τῆς Μ. Ἀσίας πού κατ' οἰκονομίαν δέχονται τό βάπτισμα τῶν σχισματικῶν, μέ τόν 47ον Κανόνα του ἀναφέρει ὅτι «ἐκεῖνος σέ ἀντίθεση μέ τούς παραπάνω πατέρας, ὅλους τούς βαπτίζει».

Τήν ἴδια γνώμη ἔχει καί ὁ Μ. Ἀθανάσιος τοῦ ὁποίου καί αὐτοῦ τούς λόγους «ἐπεσφράγισεν» ἡ ἕκτη Οἰκουμενική Σύνοδος. Στόν τρίτο λόγο του κατά Ἀρειανῶν λέγει τά ἐξῆς : «Οἱ Ἀρειανοί κινδυνεύουν καί εἰς τό πλήρωμα τοῦ μυστηρίου, δηλαδή τοῦ βαπτίσματος. Διότι ἄν ἡ τελείωσις τοῦ Βαπτίσματος δίδεται μέ τήν ἐπίκληση τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ οἱ δέ Ἀρειανοί δέν θεωροῦν Πατέρα ἀληθινόν, μέ τό νά ἀρνοῦνται τόν ἐξ αὐτοῦ ὁμοιον τῆς οὐσίας Υἱόν ἀληθινόν καί ἀναπλάττοντες μέ τήν φαντασίαν τους ἄλλον ἕκ μή ὄντων κτιζόμενον, πῶς τό τελούμενον βάπτισμα δέν εἶναι τελείως ἀνωφελές καί μάταιον»; Καί φαίνεται μέν κατά προσποίηση ὅτι εἶναι βάπτισμα, ἀλλά στήν οὐσία δέν παρέχει καμμία βοήθεια στήν πίστη καί τήν εὐσέβεια.

Ἐπίσης ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ἀπευθυνόμενος πρός τούς Ἀρειανούς καί Μακεδονιανούς, τούς θεωρεῖ κατηχουμένους. «Ἐάν ἀκόμη χωλαίνης, λέγει, καί δέν καταδέχουσαι τό τέλειον τῆς Θεότητος τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Πνεύματος, ζήτησε ἄλλον νά σέ βαπτίσῃ ἢ μάλλον εἰπεῖν νά σέ πνίξῃ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐπειδή ἐγώ δέν ἔχω ἄδειαν νά χωρίζω τήν Θεότητα τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Πνεύματος ἀπό τήν Θεότητα τοῦ Πατρός καί νά σέ καταστήσω νεκρόν . . . Ἐπειδή ὅποια ἀπό τίς τρεῖς Ὑποστάσεις καταβιβάσης ἀπό τό ἀξίωμα τῆς Θεότητος, ὅλην τήν Ἁγία Τριάδα καταβιβάσεις ἀπό αὐτό καί τόν ἑαυτόν σου στερεῖς ἀπό τήν τελείωσιν τοῦ Βαπτίσματος». Ἀπαραίτητος λοιπόν ὅρος γιά τήν τελείωσιν τοῦ Βαπτίσματος ἡ ὀρθή πίστη.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στήν ὁμιλία του «εἰς τό ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» ἀναφέρει ὅτι «τῶν αἰρετικῶν τά συστήματα βάπτισμα μέν ἔχουν, δέν ἔχουν ὅμως φῶτισμα. Βαπτίζονται κατά τό σῶμα κατά δέ τήν ψυχή δέν φωτίζονται».

Ὅμοίως καί οἱ ἄλλοι Πατέρες κατά τόν ἴδιο τρόπο διδάσκουν ὅτι «οὐδεῖς αἰρετικός παρέχει ἀγιασμόν διά τῶν μυστηρίων» καί «τό τῶν δυσεβῶν βάπτισμα οὐχ ἀγιάζει».

2. Ὁ 7ος ὅμως κανών τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί ὁ 95ος τῆς ἕκτης δέν ἐπέβαλαν σέ ὅλους τούς αἰρετικούς τό βάπτισμα σύμφωνα μέ τόν παραπάνω Ἀποστολικό κανόνα καί τούς κανόνας τῶν λοιπῶν Πατέρων, πού ἀναφέρθηκαν, ἄν καί ἡ ἴδια ἡ ἕκτη Οἰκουμενική Σύνοδος στόν β' κανονά της, τούς ἐδέχθη. ἄλλων αἰρετικῶν ἐδέχθησαν τό βάπτισμα καί ἄλλων ὄχι.

Γιά νά γεφυρώσει αὐτή τή διαφορά ὁ ἅγιος καί νά λύση τήν ἀπορία, σέ ὅσους δέν μποροῦν νά ἀντιληφθοῦν ὀρθόδοξα τήν διακυβέρνηση τῆς Ἐκκλησίας, ἀναφέρει τά ἐξῆς :

Στήν Ἐκκλησία φυλάττωνται δύο εἶδη κυβερνήσεως καί διορθώσεως τῶν σφαλμάτων. Τό ἕνα ὀνομάζεται Ἀκρίβεια, τό δέ ἄλλο ὀνομάζεται Οἰκονομία καί Συγκατάβαση. Μέ αὐτά τά δύο οἱ τοῦ Πνεύματος οἰκονόμοι κυβερνοῦν τήν σωτηρία τῶν ψυχῶν, πότε μέ τό ἕνα πότε μέ τό ἄλλο. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι καί οἱ προμημονευθέντες ἅγιοι, ἐφήρμοσαν τήν Ἀκρίβεια καί ἀπέβαλαν τελείως τό βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν. Οἱ δύο δέ Σύνοδοι μετεχειρίσθησαν τήν οἰκονομία. Καί ἄλλων ἐδέχθησαν τό βάπτισμα (Ἀρειανῶν καί Μακεδονιανῶν) ἄλλων δέ ὄχι (Εὐνομιανῶν κ.λ.π.). Καί οἰκονόμησαν ἔτσι τά πράγματα πρῶτον ἐπειδή κατά τήν ἐποχή τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἤκμαζαν οἱ Ἀρειανοί καί Μακεδονιανοί οἱ ὁποῖο ὄχι μόνον ἦσαν κατά τό πλῆθος πολλοί, ἀλλά εἶχαν καί μεγάλες δυνάμεις, κοντά στούς Βασιλεῖς καί ἄρχοντας καί τήν Σύγκλητον. Μέ αὐτόν τόν τρόπο πίστευαν ὅτι θά τούς ἤλκυαν στήν ὀρθοδοξία καί θά τούς διώρθωναν εὐκολώτερα. Καί δεύτερον ἀντελήφθησαν οἱ Πατέρες ὅτι μέ τήν οἰκονομία δέν θά τούς ἐρέθιζαν οὔτε θά τούς ἐξαγρίωναν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά γίνη μεγαλύτερο κακό, καί ὅπως λέγει χαρακτηριστικά, «οἰκονομήσαντες τούς λόγους αὐτῶν ἐν κρίσει οἱ Θεῖοι Πατέρες, ἐσυγκατέβησαν νά δεχθοῦν τό βάπτισμα αὐτῶν». Ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς συγκαταβάσεως ἡ ἕκτη Οἰκουμενική Σύνοδος ἦλθε σέ ἀντίθεση καί μέ τόν ἑαυτό της καί μέ τήν Β' Οἰκουμενική. Μέ τόν ἑαυτό

της ἦλθε σέ ἀντίθεση γιατί μέ τόν β΄ κανόνα της ἐδέχθη τούς Ἀποστολικούς κανόνες, τούς κανόνες τῆς Καρχηδόνας καί τῶν ἄλλων Πατέρων, ἐνῶ μέ τόν 95ο δέν ἀπέβαλλε ὅλων τῶν αἰρετικῶν τό βάπτισμα. Μέ τήν Β΄ Οἰκουμενική δέ διότι ἐδέχθη τήν ἀκρίβεια τῶν Ἀποστολικῶν κανόνων καί τῶν λοιπῶν Πατέρων ἐνῶ ἐκεῖνοι ἐδέχθησαν τό βάπτισμα ὠρισμένων αἰρετικῶν. Μέ αὐτόν τόν τρόπο ἄφησαν νά ἐννοήσουμε ὅτι στήν Ἐκκλησία ἰσχύουν καί τά δύο καί ἡ Ἀκρίβεια καί κατά τās περιστάσεις ἡ Οἰκονομία.

Δεύτερος λόγος πού ἐσυγκατέβησαν οἱ Πατέρες τούς μέν Ἀρειανούς καί Μακεδονιανούς νά τούς δεχθοῦν χωρίς ἀναβαπτισμό, τούς δέ Εὐνομιανούς καί Σαβελιανούς πού εἶναι ἰσοδύναμοι στίς αἰρετικές δοξασίες νά τούς ἀναβαπτίσουν, εἶναι τό γεγονός ὅτι, οἱ πρῶτοι «ἐφύλαττον ἀπαράλακτον καί τό εἶδος καί τήν ὕλην τοῦ βαπτίσματος τῶν Ὁρθοδόξων» καί ἐβαπτίζοντο κατά τόν τύπο τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τοῦλάχιστον πρό τῆς συγκλήσεως τῆς Β΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἐνῶ οἱ δεύτεροι, τῶν ὁποίων τό βάπτισμα δέν ἐδέχθησαν, ἐπαραχάραξαν τήν τελετή τοῦ βαπτίσματος καί διέφθειραν εἴτε τόν τρόπο τοῦ εἴδους, δηλαδή τῶν ἐπικλήσεων, εἴτε τήν χρήση τῆς ὕλης, δηλαδή τῶν καταδύσεων καί ἀναδύσεων, βαπτιζόμενοι μέ μία μόνο κατάδυση. Γεγονός εἶναι ὅτι ὁ δεύτερος τοῦτος λόγος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς οἰκονομίας δέν εἶναι ἰσχυρός. Ἰσχυρότερος εἶναι ὁ πρῶτος λόγος πού ἀναφέρθηκε.

3. Κάνοντας ὁ ἅγιος Νικόδημος ὅλη αὐτή τήν ιστοριοεκκλησιαστική ἀναφορά, χωρίς νά τήν θεωρῆ περιττή, τήν προβάλλει ὡς ἀναγκαιότατη γιά ὅλους τούς καιρούς κυρίως ὅμως στήν σύγχρονη ἐποχή ὅπου γίνεται μεγάλη λογοτριβή καί προκαλεῖ μεγάλη ἀμφισβήτηση τό τῶν Λατίνων βάπτισμα. Ἡ τριβή δέ δέν γίνεται μόνο μεταξύ ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων καί τῶν Λατίνων, ἀλλά καί μεταξύ ἡμῶν καί τῶν Λατινοφρόνων.

Δέν διστάζω δέ νά τοποθετηθῆ ἐξ ἀρχῆς εὐθέως, ὅτι σύμφωνα μέ αὐτά πού εἰπώθηκαν, τό βάπτισμα τῶν Λατίνων εἶναι ψευδώνυμο Βάπτισμα. Γι' αὐτό οὔτε μέ τό λόγο τῆς Ἀκριβείας γίνεται δεκτό, οὔτε μέ τό λόγο τῆς Οἰκονομίας. Μέ τό λόγο τῆς Ἀκριβείας δέν γίνεται δεκτό πρῶτον γιατί εἶναι αἰρετικοί. Τό ὅτι εἶναι αἰρετικοί δέν χωράει καμμιά ἀμφισβήτηση. Παραπέμπει στόν ἀγιώτατο Πατριάρχη Ἱεροσολύμων Δοσίθεο, τόν ὀνομαζόμενον Παπομάστιγα, ὁ ὁποῖος ἀποδεικνύει τίς

αίρετικές κακοδοξίες τῶν Λατίνων. Ὡς ἐπίσης καί στόν ἅγιο Μάρκο τόν ἐπίσκοπο Ἐφέσου τόν Εὐγενικό, ὁ ὁποῖος παρρησία λέγει τά ἑξῆς : «Ἡμεῖς δι' οὐδέν ἄλλον ἀπεσχίσθημεν τῶν Λατίνων ἀλλ' ἢ ὅτι εἰσιν, οὐ μόνον σχισματικοί, ἀλλά καί αίρετικοί». Ἀλλά καί τό γεγονός ὅτι τόσους αἰῶνες ἀποστρεφόμεσθε τούς Λατίνους, ὡς αίρετικούς, τούς βδελυττόμεθα, καθῶς καί τούς Ἀρειανούς καί Σαβελλιανούς καί τούς πνευματομάχους Μακεδονιανούς. Ἐφ' ὅσον λοιπόν εἶναι αίρετικοί, ὅχι μόνον δέν μπορούμε, ἐπ' οὐδενί λόγῳ νά ἐνωθοῦμε μαζί τους, ἀλλά καί ὡς ἀπωλέσαντες τήν ἐνεργό Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τούς θεωροῦμε οὐσιαστικά ἀβάπτιστους. Δεύτερον δέν γίνεται δεκτό οὔτε μέ τόν λόγο τῆς Οἰκονομίας, ἐπειδή δέν φυλάττουν τίς τρεῖς καταδύσεις στόν βαπτιζόμενο, ὅπως ὡς Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία παρέλαβε ἀπό τούς Ἀποστόλους καί Πατέρας. Καινοτομήσαντες πρῶτοι τό Ἀποστολικόν Βάπτισμα ρίχνουν μέ μία δέσμη τριχῶν στό μέτωπο τοῦ βρέφους λίγες ρανίδες ὕδατος. «Ἐν τρισί γάρ καταδύσεσι καί ἰσαρίθμοις τοῖς ἐπικλήσεσι τό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος τελειοῦται, ἵνα καί ὁ τοῦ θανάτου τύπος ἐξεικονισθῇ καί τῇ παραδόσει τῆς θεογνωσίας τὰς ψυχὰς φωτισθῶμεν οἱ βαπτιζόμενοι», μαρτυρεῖ ὁ Μ. Βασίλειος.

Ἐφ' ὅσον λοιπόν σύμφωνα μέ τά παραπάνω οἱ Λατίνοι δέν μπορούν νά τελειώσουν ὡς αίρετικοί καί παραχαράκτες τό ἔν Βάπτισμα τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδή ἀπόλεσαν τήν τελεταρχική Χάρι, ἔστω κι ἂν προφέρουν τίς τρεῖς ἐπικλήσεις τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ ἅγιος ἐφιστᾷ τήν προσοχή σ' ἐκείνους πού δέχονται τό ράντισμα τῶν Λατίνων. ἔχουν καθῆκον νά στοχασθοῦν τί θά ἀποκριθοῦν στήν ἀυθεντία τοῦ Ἀποστολικοῦ Κανόνος καί τῶν λοιπῶν Πατέρων πού διδάσκουν τά ἀντίθετα. Προβάλλουν λέγει οἱ δεφένσορες αὐτοί τοῦ Λατινικοῦ ψευδοβαπτίσματος τό ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας συνήθισε νά τούς δέχεται, κατὰ τήν ἐπιστροφή τους μέ ἅγιο Μῦρο. Καί αὐτό ἀκόμη ἂν γίνεται φανερώνει καθαρὰ ὅτι, συμβαίνει ἐπειδή εἶναι αίρετικοί.

Οὔτε μπορεῖ ἡ Ἐκκλησία σήμερα νά μεταχειρισθῇ τήν Οἰκονομία τῆς Β' καί Στ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Διότι οἱ θεῖοι Πατέρες πού ἐφήρμωσαν τήν Οἰκονομία, παραμερίζοντας προσωρινά τούς Ἀποστολικούς κανόνες μέ τήν ἐλπίδα τῆς ἐπιστροφῆς των ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ τούτου. Καί μέ τήν οἰκονομία αὐτή οἱ αίρετικοί ἔγιναν ἡμερώτεροι καί ἐπέστρεψαν

στήν εὐσέβεια καί σέ λίγους χρόνους ἤ τελείως ἐξέλιπον ἢ ἔμειναν πολὺ λίγοι.

Δέχεται ὁ ἅγιος ὅτι καλῶς οἱ πρό ἡμῶν Πατέρες οἰκονόμησαν καί ἀποδέχθηκαν μέ Θεῖο Μῦρο τούς Λατίνους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διότι ὁ Παπισμός τότε ἠκμαζε καί κατεῖχε ὅλες τίς δυνάμεις τῶν Βασιλείων τῆς Εὐρώπης, τό δέ δικό μας Βασίλειο ἔπνεε τά λοίσθια. Ἦταν τότε ἀνάγκη νά γίνῃ αὐτή ἡ οἰκονομία, γιά νά μή ἐξεγείρῃ ὁ πάπας τά λατινικά γένη ἐναντίον τῶν Ἀνατολικῶν, ὥστε νά αἰχμαλωτίζουν καί νά φονεύουν καί μύρια ἄλλα κακά καί δεινά νά πράττουν. Τώρα ὅμως πού ἡ λύσσα τοῦ παπισμοῦ δέν ἰσχύει καί ἡ Θεία Πρόνοια κατέβαλε τήν ἐπηρμένην ὀφρῦ τῶν παπικῶν, τί χρειάζεται πλέον ἡ οἰκονομία ; Ἡ οἰκονομία ἔχει μέτρα καί ὅρια, καί δέν εἶναι παντοτινή καί ἀόριστη. Τή στιγμή μάλιστα πού στόν παπισμό συνεχίζει νά ὑπάρχει ἀνυποχώρητη καί σατανική ἐπιμονή στήν αἵρεση. Ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος Βουλγαρίας ἀναφέρει τά ἐξῆς : «Ὁ κατ' οἰκονομίαν λοιπόν ποιῶν τι, οὐχ ὡς ἀπλῶς καλόν τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ὡς πρὸς καιρόν χρειῶδες». Εἶναι κακή οἰκονομία λέγει ὁ ἅγιος Νικόδημος αὐτή πού οὔτε τούς Λατίνους μπορούμε νά ἐπιστρέψωμε, ἀλλά καί ἡμεῖς γινόμεθα παραβάται τῶν ἱερῶν κανόνων, δεχόμενοι τό ψευδοβάπτισμα τῶν αἰρετικῶν. «Οἰκονομητέον γάρ ἔνθα μή παρανομητέον» λέγει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος. ἕως ὅτου ἐφαρμοσθῇ ἡ οἰκονομία, πάντως οἱ Ἀνατολικοὶ ἐβάπτιζον τούς Δυτικούς καθὼς μαρτυρεῖ ἡ ἐν Λατερανῶ τῆς Ρώμης τοπική Σύνοδος τοῦ 1215. Καί ὅτι δέν λειτουργοῦσαν σέ ναοὺς πού πρότερον ἐλειτούργησαν οἱ Λατίνοι, ἂν πρῶτα δέν ἔκαναν ἀγιασμό.

Τῆς οἰκονομίας λοιπόν παρελθούσης, ἡ ἀκρίβεια καί ἡ τήρηση τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας παίρνουν τήν φυσική τους θέση.

[Ἱστορικό](#) [Ἀκολουθίες](#) [Ὁμιλίες](#) [Φωτογραφίες](#) [Video](#) [Ἀνακoinώσεις](#)